

dilectione ferueret, & ad tuam exaltationem propensius aspiraret. Cum igitur Dominus dirigat gressus tuos, & firmet de die in diem amplius Regnum tuum, monemus Serenitatem regiam, & exhortamur in Domino, quatenus, cum tempus iam acceperis opportunum, opportunè ac imperiosè, vigilanter & incessanter insistas, ut bonum principium finis optimus subsequatur, & optatum commune desiderium nostrum sortiatur effectum. Foveas in dilectione & deuotione tua principes, qui te fouent, ut alios melius ad tuæ Serenitatis fauorem inducas; & dum fauor tibi arridet, ad tuæ promotionis prouectionem intendas, nec negligas in aliquo factum tuum, sed omni diligentia studeas promouere. Hoc anno Mediolanenſes, & Placentini rursus coniunctis copiis in fines Cremonensium irruperunt, ac, Soncini agro vastato, neque oppido ipso tentato, domum se receperunt. Quo facto inde pax inter illas ciuitates captiuis vtrinq; reddendis 10 est subsequuta. Brixia verò quidam, ut ciuib; eiectionis adiumentum afferrent, contracta ex Bergamo, Cremona, & Mantua firma militum manu, obsidionem Calcinato Brixiano oppidulo admouerunt, ac mox audito Veronensium contra se aduentu, inceptum reliquerunt. Inde Veronenses, cum vsque ad Pocelengum venissent, magno prælio vsq; ad vesperam contenderunt. Demum pace per legatos Bononiensium confirmata ab armis discessum. Mantuani quoq; Cremonensibus adiuuantibus contra Veronenses profecti, cum æquo Marte pugnassent, pacem inde composuerunt. Bononienses sedatis intestinis discordiis aut certè in præsens sopitis, pristinas reuocare cogitationes, causamque belli quærere cum vicinis cœperunt, haud dubiam spem gerentes, fore, ut quoscunq; armis appeterent, eos leui momento pro rerum præsentium opulentia, 20 atque ipsius interregni diuturnitate, subigerent. Primum Ferrariensibus de finibus agri, prædisq; abactis lis est intenta. verum statim sine armis, noua interueniente pactione, sublata. Gulielmus Pusterla prætor cum Salinguerra Taurello tum prætor congressus, Azone iurisconsulto adhibito, nouum fœdus percussit: in quo de seruandis vtrinq; hominibus; damnis refarciendis; prædis restituendis, & agri vtriusq; terminis cauit. Ea re transacta rerum quasi ordine quodam adductis Mutinenses placuit adoriri. Itaque Gulielmus prætor ex Consilij sententia, pagos quosdam cis Scultemnam infra supraq; viam Æmiliam sitos, à Conrado prætor Mutinensi repetiit. Mutinenses hac re audita, haud satis mirari, cur nunc demum, quæ tam longo essent à se vsu possessa, repeterentur: nimirum id esse dicere, ciuitatem Bononiensem nimia rerum prosperitate iam lasciuire, 30 neque domi, neque foris quiescere posse: Henrico mortuo, & Marcoaldo in lateribus hærente sublato, elatos, crescere ex vicinorum incommodo, cogitasse: Imolensi agro Cæsare spoliato, certamina opportunè cum Ferrariensibus commisisse; quæ ubi ex voluntate non successerunt, omnem in se libidinem conuertisse: agrum eos trans Scultemnam flagitare potius, quàm repetere, bellumq; ni concedatur, minari: se ea sententia esse, ut ne glebam quidem, nisi armis coacti, sint permissuri. Hoc responso relato, nemo omnium è Consilio fuit, quin agrum bello repetendum esse censuerit. Ut autem, quàm maxima fieri posset, ope bellum gereretur, placuit legatos ad sollicitandos vicinarum ciuitatum animos mittere, simulque castrum in finibus agri ad impressiones in agrum Mutinensium faciendas construere. Legati quatuor cum mandatis ciuitatis Regium 40 accesserunt, atq; in Consilio Credentiæ à prætor Isacio Douaria dato Regienses rogarunt, ut, quod ipsi paullo antè contra Mutinenses ad ius parandum à se auxilium acceperant, id nunc sibi ad suum recuperandum afferrent. Haud multis secum agi Regienses passi, se præstò esse ad omnia eorum mandata dixere. Itaque extemplo fœdus in hæc verba conscriptum: Si Bononienses bellum intulerint Mutinensibus ante Carnispruium, siue iussu, siue iniussu Regiensium, Regienses bellum suscipiant cum Mutinensibus, idque omni ope sua gerant post quindecim dies, quàm per litteras, aut per legatos admoniti fuerint, neque pacem, aut inducias faciant iniussu prætoris Bononiensis aut consulum, qui pro tempore fuerint. Sin autem post Carnispruium arma intulerint, Regienses non teneantur. Quod si Mutinenses bellum priores intulerint, Regienses utique teneantur. Et, si dubium esset, utri priores bellum intulissent, stetur iureiurando prætoris aut consulum, qui pro tempore fuerint, aut duodecim hominum, qui ex Con- 50 silio Bononiensium à Regiensibus eligantur. Quod si cum aliis bellum gerent causa Mutinensium, Regienses non teneantur. Maneat autem hæc societas vsque ad annos decem, & quinto renouetur. Erant duæ illo tempore ciuitates maximè Mutinensium commodis seruientes, Parma, atq; Cremona. Has igitur aut sibi adiungere, aut à Mutinensium societate auertere le-
gati